

KURYER WILENSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ВТОРНИКЪ, 11-го Ноября. — 1847 — Wilno. WTOREK, 11-go Listopada.

ВНУТРЕННЯЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 5 го Ноября.

Государь Императоръ Высочайше повелѣть соизволилъ, по случаю кончины Ея Свѣтлости Принцессы *Евгеніи Говенцоллерн-Гехингенской*, наложить при Высочайшемъ Дворѣ трауръ на десять дней, съ обыкновенными раздѣленіями, начавъ оный съ 18-го сего Октября.

Высочайшими Приказами, по Военному Вѣдому 12 и 25 Октября, произведены, за отличие въ дѣлахъ противъ горцевъ, со старшинствомъ съ 14 Сентября сего года: изъ Полковниковъ въ Генераль-Маіоры: Командиръ Пѣхотнаго Фельдмаршала Князя Вршавскаго Графа Наскевича - Эриванскаго Полка, *Плაცъ-Бекъ Кокумъ*, съ назначеніемъ Командиромъ 1-й Бригады 20-й Пѣхотной Дивизіи; Командиръ Самурскаго Пѣхотнаго Полка *Штеммель*, съ оставленіемъ въ настоящей должности, и Адъютантъ Главкомаандующаго Отдѣльнымъ Кавказскимъ Корпусомъ, Генераль-Адъютанта Князя Воронцова, Лейб-Гвардіи Гродненскаго Гусарскаго Полка Полковникъ Князь *Гаваринъ*, съ состояніемъ по Кавалеріи и при Отдѣльномъ Кавказскомъ Корпусѣ.

— Высочайшимъ Приказомъ отъ 25 Сентября, Начальникъ Штаба, 4-го Пѣхотнаго Корпуса, Генераль-Маіоръ Баронъ *Зальца 3 й*, назначается Исправляющимъ должность Генераль-Квартирмейстера Запасныхъ войскъ, съ оставленіемъ въ Генеральномъ Штабѣ.

— Высочайшимъ Приказомъ отъ 2 Сентября, Начальникъ Главнаго Штаба войскъ, на Кавказѣ находящихся, Генераль-Лейтенантъ *Коцебу 2 й*, за отличие въ дѣлахъ противъ Горцевъ, назначается Генераль-Адъютантомъ къ Его Императорскому Величеству, съ оставленіемъ въ настоящей должности.

Государь Императоръ Высочайше повелѣть соизволилъ:

1-е. По случаю оказавшейся въ Новгородской и Кіевской Губерніяхъ эпидемической болѣзни холеры, назначенный по Манифесту, въ 1-й день мѣсяца Сентября состоявшемуся, съ 1-го Ноября рекрутскій наборъ, отерочить до 1-го Января будущаго 1848 года, въ Губерніяхъ: Новгородской и въ смежныхъ съ оною: Тверской, Пековской, С. Петербургской и Олонекской, также и въ смежныхъ съ Кіевскою: Подольской, Волинской и Мицкой, — и

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 5-go Listopada.

JEGO CESARSKA MOŚĆ Najwyżej rozkazać raczył: z powodu zgonu Jéj Wysokości Xiężny *Eugenii Hohenzollern-Hechingen*, przywdziać u Najwyższego Dworu żałobę na dziesięć dni, ze zwykłemi podziałami, począwszy od d. 18 Października.

Przez Najwyższe Rozkazy Dienne, w Wydziale Wojennym, w d. 12 i 25 Października wydane, awansowani zostali, za odznaczenie się w bitwach z Góralami, — ze starszeństwem od dnia 14 Września r. b.: z Półkowników na Jeneral-Majorów: Dowódzca Półku Pieszego Feldmarszałka Xięcia Warszawskiego Hrabia Paskiewicza-Erywańskiego, *Plac-Bek-Kokum*, z przeznaczeniem na Dowódcę 1-éj Brygady 20-éj Dywizyi Piechoty; Dowódzca Samurskiego Półku Piechoty *Stempel*, z pozostaniem przy terażniejszych obowiązkach, i Adjutant Głównodowodzącego Oddzielnym Korpusem Kaukaskim Jeneral-Adjutanta Xięcia Woroncowa, *Lejb-Gwardyi Półku Grodzieńskiego Huzarów Półkownik Xiążę Gagarin*, z pozostaniem w Jeździe i przy Oddzielnym Korpusie Kaukaskim,

— Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, z d. 25 Września Naczelnik Sztabu 4 go Korpusu Piechoty, Jeneral Major *Baron Szyca 3*, mianowany został pełniącym obowiązki Jenerala-Kwatermistrza wojsk zapasowych, z pozostaniem w Sztabie Jeneralnym.

— Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, z d. 2 Października, Naczelnik Głównego Sztabu wojsk, znajdujących się na Kaukazie, Jeneral-Porucznik *Kotzebue 2*, za odznaczenie się w bitwach z Góralami, mianowany został Jeneralem-Adjutantem Jego CESARSKIEJ MOŚCI, z pozostaniem przy terażniejszych obowiązkach.

CESARZ JEGO MOŚĆ Najwyżej rozkazać raczył:

1). Z powodu okazania się w guberniach: Nowgorodzkiej i Kijowskiej, epidemicznej choroby cholery, naczynony Mانیفестem, d. 1 zeszłego Września wydanym, na dzień 1 Listopada nabor rekrutów, odłożyć do 1 Stycznia następującego 1848 roku, w guberniach: Nowgorodzkiej i sąsiednich z nią: Twerskiej, Pskowskiej, St. Petersburgskiej i Ołonieckiej, jako też w sąsiednich z Kijowską: Podolskiej, Wołyńskiej i Mińskiej, — i

2-е. Если болѣзнь холера обнаружится въ тѣхъ губерніяхъ, въ которыхъ наборъ съ 1-го Ноября будетъ производиться:—то онаго уже не отсрочивать.

2) Jeśli choroba cholera zjawi się w tych guberniach, w których nabór od d. 1 Listopada odbywać się będzie,— to już go nie odkładać.

Государственный Совѣтъ, въ Департаментъ Законовъ и въ Общемъ Собраніи рассмотрѣвъ всеподданнѣйшій докладъ Общаго Собранія С. Петербургскихъ Департаментовъ Правительствующаго Сената, о срокахъ для производства въ первый классный чинъ канцелярскихъ и другихъ нижнихъ служителей гражданского вѣдомства, вступившихъ въ службу не изъ дворянъ, но приобрѣтшихъ дворянство въ послѣдствіи по службѣ отцевъ ихъ, и оглашаясь съ настоящимъ заключеніемъ Сената, Мнѣніемъ, Высочайше утвержденнымъ 7-го Іюля положилъ: въ дополненіе подлежащихъ статей Свода Законовъ постановить, что канцелярскимъ и другимъ нижнимъ служителямъ и некласснымъ должностнымъ лицамъ гражданского вѣдомства, вступившимъ въ службу не изъ дворянъ, но приобрѣтшимъ дворянство послѣ того, по службѣ отцевъ ихъ, срокъ выслуги для производства въ первый классный чинъ, на правѣ дворянъ, считается лишь со времени приобретенія отцами ихъ дворянства, безъ зачета прослуженныхъ ими дотогдѣ лѣтъ, съ тѣмъ однако же, что если кто изъ нихъ достигнетъ означеннымъ выше образомъ дворянскаго достоинства въ теченіе послѣднихъ уже лѣтъ, остающихся до выслуги срока на классный чинъ по праву недворянскаго, такъ что срокъ на полученіе онаго по новому дворянскому званію будетъ долѣе прежняго срока, то у такихъ лицъ выслуга до полученія ими дворянства не вычитается, и они производятся въ чинъ по прошествіи определенныхъ для недворянъ лѣтъ отъ времени вступленія въ службу, считая оную во всякомъ случаѣ съ 16-тилѣтняго возраста.

В И Л Н А.

Рѣдкая готовность къ содѣйствію благотворительной дѣли, и великодушныя пожертвованія обывателей г. Вильны и провинціи, доставили возможность привести въ исполненіе дѣло, котораго плоды останутся навсегда прекраснымъ памятникомъ христіанскаго ихъ человеколюбія.— 21-го Апрѣля сего года, въ день Тезоименитства Ея Величества Государыни Императрицы, открыто близъ Вильны *земледѣльческое заведеніе*, которое Августѣйшая наша Монархия удостоила украсить Своимъ именемъ, и которое вмѣстѣ съ Виленскими Дѣтскими Приютами, состоитъ подъ покровительствомъ Достоинственной Супруги Ея Высочайшаго Превосходительства Г. Военнаго Генералъ-Губернатора, Амаліи Николаевны *Мирковицъ*. Въ тотъ же день перваго открытія водворено въ заведеніи семь 50 дѣтей обоего пола, выпущенныхъ изъ приютовъ, для приложенія къ практикѣ даннаго имъ въ оныхъ воспитанія, гдѣ въ продолженіе всего лѣта юныя трудились надъ полевыми и огородными работами, соответственными ихъ возрасту и силѣ. Эти дѣти обрабатывали огороды, бороновали поля, сжали весь посѣянный хлѣбъ, помогали при постройкѣ трехъ избъ, скоблили лѣсъ, млили глину, носили кирпичъ для складки печей, сушили и убрали сѣно, работали въ молотильнѣ, пасли скотъ и дворовыхъ птицъ, которыхъ сами вырастили, а по окончаніи полевыхъ работъ зашпатель: мальчики разными ремеслами, а дѣвушки пряжей, шитьемъ, тканьемъ, печеніемъ хлѣба и другими приличными ихъ полу работами. Послѣдствія и плоды сего труда ихъ, превзошли всѣ ожиданія, принося существовавшую пользу не только водвореннымъ въ ономъ дѣтямъ, но даже самымъ приютамъ, которымъ какъ бы въ знакъ благодарности за воспитаніе, призрѣныи ими дѣти приносятъ плоды своихъ трудовъ; ибо съ Августа мѣсяца они доставляютъ ежедневное пропитаніе всѣмъ тремъ Приютамъ; а одному изъ нихъ со времени его открытія и одежду изъ бомбазина и полушерстяной матеріи, вытканныхъ собственными ихъ руками. Чего же должно ожидать въ послѣдствіи отъ заведенія, которое самое младенчество свое ознаменовало столь быстрыми и прочными успѣхами? Но это благодѣтельное заведеніе, которому жертвы человеколюбія положили основаніе, еще не вполне воздвигнуто. Еще предстоитъ нѣкоторая необходимая работа, требующія новыхъ издержекъ. Нужно прокопать ключи, для доставленія воды заведенію, прорыть и разчистить каналы, и построить службы для трехъ избъ. И потому для удовлетворенія сихъ издержекъ, безъ наруше-

В И Л Н О.

Скоро готовоść прикладанія się до celów dobroczynnych i wspiania ofiary mieszkańców m. Wilna i prowincyi, podały możność uskutecznienia przedsięwzięcia, które na zawsze zostanie najpiękniejszym pomnikiem chrześcijańskiej miłości bliźniego. Dnia 21 Kwietnia roku terażniejszego, w dzień Imienin JEJ CESARSKIEJ MOŚCI, otworzony został niedaleko Wilna *Zakład Agronomiczny*, który NAJJAŚNIEJSZA PANI dozwoliła ozdobić Imieniem Swojem, a który, wspólnie z Wileńskimi Domami Przytulku dla Dzieci, zostaje pod opieką Dostojnej małżonki JW. Wojennego Generał-Gubernatora, Pani Amelii Nikolajewny *Mirkowiczowej*. W tymże dniu pierwszego otwarcia pomieszczono w tym zakładzie 50 dzieci obojczy płci, wypuszczonych z Domów Przytulku, dla zastosowania do praktyki danego im wychowania, gdzie przez cały ciąg lata zajmowały się polnemi i ogrodowemi robotami, odpowiednemi ich wiekowi i sile; uprawiały ogrody, bronowały pole, zżęły całe zboże, pomagały przy budowie trzech chat, oczyszczały z kory drzewa, zarabiały glinę, nosiły cegły na piec, suszyły i składały siano, pracowały w młóćarni, pasły bydło i ptastwo domowe, które same wypielegnowały, a po ukończeniu polnych robot zajmowały się: chłopcy różnemi rzemiosłami, a dziewczęta przedzeniem, szyciem, tkaniem, pieczeniem chleba i innemi stosownymi do ich wieku robotami. Skutek i owoce tej ich pracy przewyższyły wszelkie oczekiwanie, przynosząc rzeczywistą korzyść nie tylko dla pomieszczonych w tym Zakładzie dzieci, ale też dla samych Domów Przytulku, którym, jakby w dowód wdzięczności za odebrane wychowanie, ukształcone w nich dzieci przynoszą już obecnie owoce swęj pracy; albowiem już od mѣсяca Sierpnia dostarczają codzienną żywność dla wszystkich trzech Domów Przytulku, a dla jednego z nich, od czasu jego otwarcia, nawet i odzież z bombazyну i półwełnianej materyi, wytkanych własnymi rękami. Czegoż więc nie można oczekiwać na przyszłość od zakładu, który już pierwiastkowe swe chwile tak nagłym i tak pożytecznym postępem oznaczył? Atoli ten dobroczynny instytut, któremu dobrowolne ofiary dały początek, dotąd się jeszcze całkiem nie urządził, i jeszcze pozostają niektóre niezbędne roboty, wymagające nowych wydatków, jak np. wykopanie studni, rowów i postawienie officyny. Dla pokrycia zatem tych kosztów, bez naruszenia zasadniczego kapitału, który, jak z jednej strony jest pomnikiem hojności i dobroczynności obywateli tutejszego kraju, tak też z drugiej stanowi jedyną podstawę Zakładu, a dotąd składa się tylko z 3,500 rubli srebrem:— w następujący Czwartek, to jest d. 13 Listopada, dany będzie, w domu

ния основнаго капитала, который какъ съ одной стороны служить памятникомъ всегдашней готовности къ щедрымъ благотворительнымъ пожертвованіямъ жителей здѣшняго края, такъ съ другой составляетъ единственное основаніе заведенія, и дониндѣ состоитъ всего изъ 3,500 руб. сер.,—въ слѣдующій Четвергъ, то есть 13 Ноября, данъ будетъ, въ домѣ Миллера, балъ въ пользу Александринскаго *Земледѣльскаго Заведенія*, который здѣшняя Публика, всегда охотно споспѣшествующая благимъ дѣламъ, соединяя благотворительность съ увеселеніемъ, не оставитъ вѣрно удостоитъ многочисленнымъ своимъ собраніемъ.

Продолженіе свѣдѣній о дѣйствіяхъ эпидемической холеры.

(См. N. 86 Вил. Вѣстн.)

Холера, существуя въ Москвѣ уже болѣе мѣсяца, въ послѣднее время начала усиливаться. Съ 13 по 20 Октября, пришло больныхъ 641 и умерло 238 человекъ. Всего въ Москвѣ, съ начала эпидеміи по 20 Октября, заболѣло 1,197, умерло 402. До сихъ поръ, болѣзнь поражала почти исключительно людей низшихъ сословій.

Съ 1-го Октября эпидемія прекратилась совершенно по всей Астраханской Губерніи. Эпидемія, во все время свирѣпствованія своего въ Астраханской Губерніи, поразила 7,132 человека (въ одной Астрахани 2,455); изъ этого числа сдѣлались жертвою болѣзни 3,772 (въ Астрахани 1,413 человекъ).

Болѣзнь прекратилась также въ городахъ Курскъ и Самаръ; въ обоихъ этихъ мѣстахъ холера свирѣпствовала довольно сильно, но продолжалась всего отъ 4-хъ до 6-ти недель. Число всѣхъ пораженныхъ холерою было: въ Курскѣ 1,673, изъ которыхъ 1,087 умерло; въ Самарѣ 938, изъ нихъ умерло 532.

Въ Казани съ 1 по 8 Октября, заболѣло 616, умерло 333; всего съ начала эпидеміи по 8-е Октября умерло 665 человекъ изъ 1,224 заболѣвшихъ.

Въ Кіевѣ, болѣзнь, по послѣдніе полученнымъ извѣстіямъ, постепенно растетъ, не оказывая однако, ни особенной быстроты въ своемъ распространеніи, ни болышій жестокости въ дѣйствіяхъ. Съ 7-го по 14-е Октября заболѣло 202 и умерло 84, а всего съ начала эпидеміи по 14-е Октября заболѣло 278 и умерло 113.

Въ самомъ Харьковѣ сила болѣзни начинаетъ значительно уменьшаться. Съ 12-го Сентября по 2-е Октября, заболѣло всего 204 человекъ и умерло 88. Съ появленія эпидеміи по 2-е Октября, въ Харьковѣ заболѣло 1,288, умерло 428; вообще по уѣздамъ заболѣло 8,245, умерло 2,402, а всего заболѣло 9,533, умерло 2,829.

Въ Орлѣ, болѣзнь, по 12-е Октября, еще продолжалась въ одинаковой силѣ, съ 5-го по 12-е, заболѣло 265 и умерло 120 человекъ.

По Таврической Губерніи, эпидемія находится еще въ началѣ развитія своего. Появившись въ началѣ Сентября въ городахъ Феодосіи и Перекопѣ, проникла 25-го въ Симферополь.

По Оренбургской Губерніи болѣзнь принявъ характеръ эпидеміи, около 7-го Октября, занимала всего 21 селеніе.

По полученнымъ пониндѣ извѣстіямъ, холера появилась вновь:

- 1) Сентября 19-го, Вятской Губерніи, въ двухъ уѣздахъ, прилегающихъ къ Казанской Губерніи.
- 2) Сентября 21-го, Херсонской Губерніи, въ городѣ Александріи.
- 3) Въ первыхъ числахъ Октября, Подольской Губерніи, въ Ольгопольскомъ уѣздѣ.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

А В С Т Р І Я.

Вѣна, 5 Ноября.

Въ *Австрійскомъ Наблюдателѣ* напечатано слѣдующее: „Бернская газета отъ 28 Октября сообщила извѣстіе, что Императорско-Австрійское посольство при швейцарскомъ союзѣ, препроводило ноту правительственному кантону съ извѣщеніемъ, что въ случаѣ если вспыхнетъ междоусобная война, оно имѣетъ повелѣніе своего двора тотчасъ оставить Швейцарію, и отиравиться въ нейтральныя владѣнія, но вмѣстѣ съ симъ увѣрить, что Австрія никакимъ образомъ

Müllerow, hal, na korzyść ALEXANDRYŃSKIEJ *Agronomicznego Zestawu*, który Publiczność tutejsza, wspierająca ohochoz wszelkie chwalebne cele, i łącząc dobroczynność z zabawą, licznem zapewne zgromadzeniem zaszczyć zechce.

Dalszy ciąg wiadomości o postępie epidemicznej cholery.
(Ob. N. 86 Kur. Wil.)

Cholera, istniejąc w Moskwie już przeszło od miesiąca, w ostatnich czasach zaczęła się wzmacniać. Od 13 do 20 Października, przybyło chorych 641, umarło 238. W ogóle zaś w Moskwie, od początku epidemii do 20 Października, zachorowało 1,197, umarło 402. Dotychczas choroba nawiedzała prawie wyłącznie niższą klasę ludzi.

Od 1 Października epidemia całkiem ustala w Gubernii Astrachańskiej; przez cały zaś czas swojego tam grassowania dotknęła 7,132 osób, (w samém mieście 2,455); z tej liczby stało się ofiarą choroby 3,772 (w samém mieście 1,413).

Choroba ta ustala także w mieście Kursku i Samarze; w obu tych miejscach cholera grassowała dość silnie, ale za to trwała nie więcej nad 4 do 6 tygodni. Wszystkich dotkniętych cholera było: w Kursku 1,673, z których 1,087 umarło, w Samarze zaś 938, z których 532 umarło.

W Kazaniu od 1 do 8 Października, zachorowało 616, umarło 333; w ogóle od początku epidemii do 8 Października z 1,224 dotkniętych umarło 665.

W Kijowie, podług najnowszych wiadomości, choroba stopniowo się wzmacnia, nie okazując wszakże, ani szczególnej szybkości w swém rozwijaniu się, ani też znacznej surowości w skutkach. Od 7 do 14 Października zachorowało 202, umarło zaś 84, a w ogóle od początku epidemii do 14 Października, zachorowało 278, a umarło 113.

W samym Charkowie siła choroby zaczyna znacznie upadać. Od 12 Września do 2 Października, zachorowało w ogóle 204, a umarło 88. Od zjawienia się epidemii do 2 Października, w Charkowie zachorowało 1,288, umarło 427; w ogóle w powiatach zachorowało 8,245, umarło 2,402, a razem zachorowało 9,533, umarło zaś 2,829.

W Orle choroba do 12 Października trwała w jednostajnej sile; od 5 do 12 zachorowało 268, umarło 120.

W Gubernii Tauryckiej cholera znajduje się jeszcze w początku swego rozwinięcia. Okazawszy się na początku Września w Teodozji i Bierekopiu, dnia 25 dostała się do Symferopolu.

W Gubernii Orenburgskiej choroba przyjąwszy charakter epidemii, dnia 7 Września zajmowała 21 wioskę.

Podług otrzymanych dotąd wiadomości, cholera zjawiała się na nowo:

- 1) 19 Września, w dwóch powiatach Gubernii Wiatyckiej, przyległych Gubernii Kazańskiej.
- 2) 21-go Września w mieście Alexandryi, Gubernii Chersońskiej.
- 3) W pierwszych dniach Października w Olgopolskim powiecie Gubernii Podolskiej.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

A U S T R I A.

Wiedeń, 5 listopada.

Dostzegacz Austriacki ogłasza co następuje: „Dziennik Berneński z d. 28 października umieścił wiadomość, że Cesarsko-Austriackie poselstwo przy Związku Szwajcarskim, podało notę do Rządzącego Kantonu z tém oświadczeniem, iż w razie wybuchnienia wojny domowej, ma rozkaz od swojego Dworu opuścić natychmiast Szwajcaryę i udać się do posiadłości neutralnych, ale zarazem zapewnić, że Austriya w żaden sposób nie będzie działała na korzyść tej lub owej strony, ale pozostanie neutralną,

не будет действовать в пользу той или другой стороны, но останется нейтральною, и ни в чем не отменит дружественных своих сношений с союзомъ.“

„Намъ предоставлено объявить, что императорскій посланникъ въ Швейцаріи, Баронъ Кейзерсфельдъ, который съ начала волненій въ этой странѣ перенесъ свое пребываніе изъ Берна въ Цюрихъ, объявилъ правительственному цюрихскому бургомистру только то, что въ слѣдствіе повелѣній своего двора, при первой вспышкѣ междоусобной войны, онъ оставитъ Швейцарію и отправится въ Брегенцъ.“

— По послѣднимъ извѣстіямъ изъ Швейцаріи, баронъ Кезерсфельдъ, вмѣстѣ съ находящимся при посольствѣ Г. Гоффманомъ, оставилъ уже Швейцарію 2 Февраля, и переночевавъ въ Констанцѣ, отправился на другой день въ Брегенцъ.

— Ни въ одной странѣ нельзя нынѣ купить такъ дешево недвижимаго имущества, какъ въ Галиціи. Эрцгерцогъ Іоаннъ продалъ тамъ недавно свое имѣніе *Надвора*, заключающее 500,000 десятинъ земли, цѣною по 1½ рейхсталера (90 коп. сер.) за десятину.

— Говорятъ, что Пармское герцогство имѣетъ быть присоединено къ Австріи.

— Здѣсь вообще говорятъ о введеніи налога съ имуществъ, который при значительномъ богатствѣ извѣстнаго класса, былъ бы весьма полезенъ для государства и большинствомъ народа принятъ съ удовольствіемъ.

Аграмъ, 28 Октября.

Во второмъ засѣданіи конгрегации—Кроаціи, Далмаціи и Славоніи, единогласно было определено, чтобы отнынѣ туземный языкъ въ предѣлахъ оныхъ государствъ, былъ официальнымъ языкомъ по всемъ вѣдомствамъ внутренняго управленія.

— Изъ Песта сообщаютъ, что богатые венгерскія дамы основали общество, съ цѣлію поддерживать народную поэзію. Каждая изъ принадлежащихъ къ сему обществу дамъ, доставляетъ ежегодно по 100 рейхсталеровъ въ пользу казны общества, изъ которой всякому изъ избранныхъ бѣдныхъ поэтовъ, будетъ назначено въ пенсію по 600 рейхстал. (360 руб. сер.) въ годъ, съ тою цѣлію, чтобы они, не затрудняясь на счетъ своего содержанія, могли свободнѣе предаваться поэтическимъ вдохновеніямъ.

ФРАНЦІЯ.

Парижъ, 2 Ноября.

Король, вмѣстѣ съ своею фамиліею, а равно съ находившимися въ Сенъ-Клу посѣтителями, въ томъ числѣ и г-мъ Александромъ Гумбольдомъ, выѣхалъ въ Версаль.

— Сегодня поутру разнесся слухъ, что Г. Гизо препроводилъ предписаніе французскому посланнику при швейцарскомъ союзѣ, г-ну Буа-ле-Контю, чтобы онъ потребовалъ выдачи своихъ паспортовъ. Присовокупляютъ, что этотъ же посланникъ имѣетъ передъ отъѣздомъ своимъ препроводить правительственному кантону ноту, съ извѣщеніемъ, что по удаленіи изъ сейма депутатовъ семи католическихъ кантоновъ, французское правительство будетъ считать этотъ сеймъ распущеннымъ.

— Швейцарскій повѣренный въ дѣлахъ въ Парижѣ, Г. Чанъ, готовится удалиться отсюда на нѣсколько, времени. Полагаютъ, что это удаленіе гораздо важнѣе, нежели какъ кажется съ перваго взгляда, потому что, въ послѣднее время, Г. Чанъ съ дѣльными неудовольствіемъ выполнялъ порученія, возлагаемыя на него правительствомъ первенствующаго кантона.

— Сюда прибылъ изъ Швейцаріи агентъ правительства первенствующаго кантона, для заключенія займа съ нѣкоторыми банкирскими домами. *Journal des Débats* уже потерялъ всю надежду на сохраненіе мира въ Швейцаріи.

— Вчера, по случаю праздника Всѣхъ Святыхъ, большая часть журналовъ не вышла.

— Вчера, парижская публика немало была удивлена, когда одинъ изъ здѣшнихъ проповѣдниковъ поручилъ состраданію мірянъ 46 торговыхъ домовъ, находящихся въ плачевномъ положеніи.

— Изъ Рима увѣдомляютъ, что Его Святѣйшество Папа отправитъ въ Константинополь вновь наименованнаго Сандекаго архіепископа Ферриери, въ качествѣ посланника, и для осмотра всѣхъ католическихъ церквей въ Левантѣ, чтобы затѣмъ донести о ихъ духовныхъ нуждахъ.

и не зміени в ничѣмъ пріятельскихъ своихъ стосунковъ зо Звизакиемъ.“

„Jesteśmy upoważnieni oświadczyć, że Cesarzski Poseł w Szwajcaryi, Baron *Keisersfeld*, który od początku zaburzeń w tym kraju przeniósł mieszkanie swoje z Bernu do Zurich, oświadczył tylko rządzącemu Burmistrzowi Zurichu, iż w skutek rozkazów swego Dworu, przy pierwszym wybuchnieniu wojny domowej, opuści Szwajcaryę i uda się do Bregenz.“

— Podług ostatnich wiadomości ze Szwajcaryi, Baron *Keisersfeld*, wraz z zostającym przy poselstwie P. *Hoffmannem*, opuścił już Szwajcaryę d. 2 listopada, i przepędził noc w Konstancyi, udał się nazajutrz do Bregenz.

— W żadnym kraju nie można teraz nabyć tak tanio majątków nieruchomych, jak w Galicyi. Arcy-Xiążę Jan sprzedał niedawno położone w tej prowincyi dobra swoje *N. dvora*, składające się z 500,000 morgów gruntu, w cenie po 1½ zł. reń. (90 kop.) za morg.

— Słychać, że Xęstwo Parmy ma być przyłączone do Austrii.

— Mówią tu powszechnie o zaprowadzeniu podatku od dochodów, który przy znacznych bogactwach pewnej klasy, byłby bardzo korzystny dla skarbu i przez ogół byłby zadowoloniem przyjęty.

Agram, 28 października.

Na drugiem posiedzeniu Kongregacyi Królestw Kroacji, Dalmaçyi i Sklawonii, uchwalonem zostało jednogłośnie, aby odtąd język krajowy połączonych Królestw, wewnątrz ich granic, był językiem urzędowym we wszystkich gałęziach administracyi.

— Z Pesztu donoszą, iż bogate damy Węgierskie założyły towarzystwo w celu wspierania poezyi w swoim ojczystym języku. Każda z należących do tego towarzystwa dam, płacić ma corocznie po 100 zł. reńskich do kasy towarzystwa, z której każdemu z wybranych ubogich poetów, wypłacaną ma być pensya roczna po 600 zł. reńskich (360 rub. sr.), aby nie troszcąc się o utrzymanie życia, mógł się swobodnie zawodowi swemu poświęcać.

П А Р И Ж.

Парижъ, 2 listopada.

Крól, z rodziną swoją, tudzież bawiacemi w St. Cloud gośćmi, w których liczbie znajduje się P. Alexander Humboldt, wyjechał do Wersalu.

— Dziś rano rozeszła się wieść, że P. Guizot przesłał polecenie P. *Bois-le-Comte*, Posłowi francuzkiemu przy Związku Szwajcarskim, aby żądał swoich paszportów. Dodają, iż tenże Poseł ma podać przed odjazdem do Rządzącego Kantonu notę, z oświadczeniem, iż po oddaleniu się z Sejmu deputowanych siedmiu Katolickich Kantonów, rząd francuzki uważa ten Sejm za rozwiązany.

— Szwajcarski sprawujący interessa w Paryżu, P. *Tschann*, gotuje się do wyjazdu stąd na czas niejaki. Utrzymują, że wyjazd ten jest daleko ważniejszym, niż się zdaje na pierwszy rzut oka, z powodu, iż w ostatnich czasach, P. *Tschann* z wyraźną niechęcią spełniał dawane mu polecenia przez rząd Rządzącego Kantonu.

— Tu przybył ze Szwajcaryi agent tegoż Rządzącego Kantonu, dla zaciągnięcia pożyczki u niektórych domów bankierskich. *Journal des Débats* wyznaje dzisiaj, iż utracił wszelką nadzieję utrzymania pokoju w Szwajcaryi.

— Wczoraj, z powodu uroczystości Wszystkich Świętych, większa część dzienników nie wyszła.

— W dniu także wczorajszym, niemało zdziwiła się publiczność Paryzka, że jeden z kaznodziei kościoła *Petits-Pères*, polecał litości wiernych 46 domów handlowych, znajdujących się w smutnym położeniu.

— Donoszą z Rzymu, że Ojciec św. wysłał wkrótce do Stambułu nowo mianowanego Arcybiskupa Saidy, Xiędza *Ferrieri*, już to w poselstwie do Sultana, już w celu by zwiedził wszystkie kościoły katolickie na Wschodzie i zdał sprawę o ich potrzebach duchownych.

— Изъ Турниа получены известія, простирающіяся по 30-е Октября, въ коихъ сообщаютъ, что изданіемъ новыхъ постановленій, Король Карль Альбертъ произвелъ дѣйствительное преобразование уголовныхъ, гражданскихъ и административныхъ законовъ сардинскаго королевства. Завтра въ *la Gazette Piemotese* обнародованы будутъ разныя узаконенія, получившія утвержденіе Короля.

— Говорятъ, что французскій банкъ выпустилъ вчера и третью дня въ обращеніе слишкомъ 15 милліоновъ, двухсот - франковыми билетами, и что вскорѣ остальные 10 милліоновъ также выпущены будутъ въ обращеніе.

— Выдѣлка фальшивыхъ денегъ во Франціи значительно увеличивается; недавно открыта шайка фальшивыхъ монетчиковъ въ департаментѣ *Seine et-Oise*.

3 Ноябрь.

Въ Фонтенблоскомъ лѣсу назначена большая охота, подъ предводительствомъ герцога Немурскаго. Приглашенныя на эту охоту дамы лѣются въ амазонскомъ платьѣ.

— Герцогиня Омальская отправляется сегодня въ Алжиръ.

— Изъ Алжиріи пишутъ, что тамошніе жители въ восторгѣ отъ новаго генерала губернатора и что въ цѣлой странѣ господствуетъ чрезвычайная дѣятельность. Вскорѣ начнутся работы въ рудоконяхъ, которыя правительство отдало на откупъ частнымъ лицамъ.

— Въ *Presse* пишутъ: „Сообщаемъ ближайшія свѣдѣнія о посольствѣ Шекибъ-Эффенди въ Римъ. Онъ посланъ Султаномъ для изьявленія Его Святѣйшеству Папѣ желанія, о принятіи на себя покровительства надъ Ливанскими Христіанами. Папа, весьма обрадованный этимъ, возстановилъ званіе патріарха Іерусалимскаго, назначивъ въ этотъ санъ простаго миссіонера. Г. Гизо находится теперь въ неумѣннѣ: будетъ ли Папа сноситься съ турецкимъ правительствомъ, посредствомъ нунція, или же посредствомъ патріарха.“

А н г л і я.

Лондонъ. 1 Ноябрь.

Неизвѣстно еще, лично ли Королева откроетъ засѣданія парламента или поручитъ это своимъ комиссарамъ. Открытіе послѣдуетъ 23-го числа; хотя парламента созванъ къ 18-му, но выборы президента и повѣрка выборовъ займутъ три засѣданія.

— Немедленно послѣ открытія парламента, кабинетъ внесетъ билль объ опредѣленіи отношеній между помѣщиками и фермерами въ Ирландіи.

— Болѣе и болѣе дѣлается вѣроятнымъ слухъ, что Г. Пиль снова вступитъ въ составъ кабинета.

— Въ газетахъ опять объявляютъ о трехъ новыхъ банкротствахъ въ Вестендѣ.

— Англійскій банкъ получилъ изъ Парижа 100,000 ф. ст. и ожидаютъ еще болѣе значительной суммы изъ другаго источника.

— Въ *Times* уведомляютъ, что изъ Севиллы получено письмо, что ген. Сerrano проѣхалъ чрезъ этотъ городъ въ Кадиксъ; оттуда онъ отправляется на Канарскіе острова. Съ нимъ ѣхалъ офицеръ генеральнаго штаба, тотъ самый, который вручилъ ему повелѣніе правительства о немедленномъ выѣздѣ. Это распоряженіе объ изгнаніи Сerrano было такъ внезапно, что ему не предоставлено было даже времени привести въ порядокъ свои вещи. Не извѣстно, самъ ли ген. Сerrano избралъ мѣстопробываніемъ своимъ Канарскіе острова, или выборы этотъ сдѣланъ правительствомъ.

— Ливерпуль и ето окрестности не знаютъ уже что дѣлать съ прибывшими туда ирландскими бѣдными. Въ Сентябрѣ прибыло ихъ слишкомъ 10,000 чел., а съ 1-го по 24-е Октября около 12,000 чел. Прошеніе милостыни, воровство и разбои суть настоящія ихъ занятія, которымъ они не предаются только тогда, когда находятся въ заключеніи.

Ш в е й ц а р я.

Мы уже писали о засѣданіи Сейма 29 Октября, въ которомъ депутаты Зондербунда, въ лицѣ Луцернскаго представителя, торжественно протестовали противъ Сейма, и покинули залу засѣданія, а затѣмъ и самый городъ Бернъ. Послѣ ихъ удаленія начались

— Z Turynu otrzymaliśmy wiadomości pod d. 30 października, które donoszą, że przez szereg nowo wydanych postanowień, Król Karol Albert uskutecznił prawdziwe przeistoczenie w prawie publiczném, kryminalném, cywilném i administracyjném Królestwa Sardynskiego. Jutro *la Gazetta Piemotese* ogłosi różne prawa, które otrzymały potwierdzenie Królewskie.

— Mówią, że wczoraj i onegdaj bank puścił w obieg przeszło 15 milionów biletami 200-frankowemi, tudzież, że wkrótce cała summa, 25,000,000 wynosząca, w obieg puszczoną zostanie.

— Fałszerstwo pieniędzy wzmaga się we Francyi; niedawno nawet odkryto całe towarzystwo fałszerzy w departamencie Seine et-Oise.

Dnia 3 listopada.

Za parę dni odbywać się będzie wielkie polowanie w lasach Fontaineblau, pod przewodnictwem Xięcia Nemours. Damy, zaproszone na tę zabawę, wystąpią w amazonkach.

— Xiężna Aumale w dniu dzisiejszym wyjeżdża do Algierji.

— Z Algieru donoszą, że mieszkańcy największym przejęci są zapalem dla nowego Gubernatora Jeneralnego, że w całej tej osadzie panuje wielka czynność, i że, niebawem rozpoczyna się prace w kopalniach, które rząd prywatnym wydzierżawił.

— Czytamy w *Presse*: „O celu poselstwa Szekib-Efendego do Rzymu dowiedzieliśmy się bliższych szczegółów. Sultan wysłał go tamże, aby wynurzył Ojcu św. jego życzenie, iżby opiekę nad Chrześcianami Libańskimi sama Stolica Apostolska objęła. Ojciec św., nader zadowolony tѣm oświadczeniem, przywrócił Patryarchat w Jeruzolimie, i wyniósł na to dostojęństwo skromnego misjonarza Krok ten zadziwił P. Guizot, bo odtąd stało się dlań zagadką, czy Papież przez Nuncjusza, czy przez Patryarchę, z rządem Tureckim interessa wiary załatwiać będzie.“

A n g l i a.

Londyn, 1 listopada.

Nie jest rzeczą pewną, czy Królowa osobiście, czy tylko przez kommissarzy zagai parlament. Akt ten jednak odbędzie się dopiero 23-go; bo lubo parlament zwołany jest na 18-ty, jednakże wybór Mówcy (Prezydenta) i rugi zajmą trzy pierwsze posiedzenia.

— Pierwszy bil, który gabinet poda parlamentowi, ma być w przedmiocie urzędzenia stosunków między właścicielami a dzierżawcami w Irlandji.

— Coraz bardziej upowszechnia się pogłoska, że P. Peel wejdzie znowu do gabinetu.

— Dzienniki donoszą znowu o nowych upadłościach trzech domów handlowych w Westend.

— Bank Angielski otrzymał z Paryża 100,000 f. szt.; spodziewa się przytѣm jeszcze znaczniejszej summy z innego źródła.

— *Times* donosi, że otrzymano listowne doniesienie z Sewilli, iż przez pomienione miasto przejeżdżał Jenerał Serrano, udając się do Kadyxu, skąd miał odplynąć do wysp Kanaryjskich. Towarzyszył mu oficer ze sztabu jeneralnego, tenże sam, który mu wprzód wręczył rozkaz rządu, aby natychmiast wyjeżdżał. Rozkaz ten był rozkazem wygnania, gdyż Jenerałowi nie pozostawił nawet tyle czasu, aby mógł swoje rzeczy uporządkować. Nie wiadomo, czy P. Serrano dobrowolnie wybrał sobie pobyt na wyspach Kanaryjskich, lub czy to miejsce przeznaczono mu na wygnanie.

— Liverpool i okolica nie mogą sobie już dać rady z napływającymi tam ciągle ubogimi Irlandczykami. We Wrześniu przybyło ich przeszło 10,000 a od 1 do 24 października blisko 12,000. Zebraetwo, kradzieże i rozboje, oto jest ich zatrudnienie, którym nie zajmują się chyba tylko wtedy, kiedy w więzieniu siedzą.

S z w a j c a r y a.

Doniesioném już było o posiedzeniu Sejmu d. 29 października, na którym deputowani Oddzielnj Ligi, przez usta reprezentanta Lucerny, uroczyście zanieśli protestacyę przeciwko Sejmowi i opuścili izbę posiedzeń, a potѣm i samo miasto Bern. Po ich wyjściu przystąpiła Izba

выборы офицеров, и Сейм утвердил предложение военного совета о призыве к оружию еще 50,000 человек. Только по созыве 100,000 чел. войска начнутся военные движения.

— В заседании 30 Октября, Сейм занимался отказом Нешателя присоединить свои войска к союзной исполнительской армии. На основании Уложения Союза было сделано предложение занять Нешатель союзными войсками „за послушание предписаний Сейма“; на это депутат Нешатель возразил: 1) что большинство голосов не обязательно, когда оно несправедливо; 2) что 1,600 чел. нешательских войск не составляют чувствительного ущерба для стотысячной армии; 3) что общественная нравственность нарушается принуждением слабых сражаться с соотечичами; и 4) что существование нейтральных кантонов может быть выгодным в последствии; при разсуждении о мире. После возражений президента Оксенбейна приступили к собиранию голосов; большинство которых положило объявить Нешатель ответственным за все могущия произойти послѣдствія.

— Между темъ, изъ Нешателя извѣщаютъ, что собираныя тамъ войска распущены, и уже разошлись по домамъ и селеніямъ, одушевленные наилучшимъ духомъ.

— Въ Бернѣ въ то же время рѣшили обнародовать призывъ къ оружію всѣхъ стрѣлковъ, не принадлежащихъ къ составу войска или къ милиціи, также основать вдовью и сиротскую кассу, для вспоможенія послѣ предстоящей борьбы, которая, судя по всему, надолго рѣшитъ будущую судьбу Швейцаріи.

— „Союзная Газета“, выходящая въ Цюрихѣ, объявила въ номерѣ 31 го Октября о прекращеніи ея изданія. Причиной тому объявляютъ вышшее воинственное положеніе Швейцарскаго Союза, раздѣленнаго на два непріятельскіе сана.

— При вышшихъ обстоятельствахъ любопытна слѣдующая таблица, о народонаселеніи каждаго Швейцарскаго кантона и о числѣ войска, которое каждый изъ нихъ можетъ поставить, и число пушекъ которыхъ имѣеть. Кантоны, означенные звѣздочкою, принадлежатъ къ Зондербунду:

Кантоны:	Народонаселеніе:	Войско:	Пушки:
Цюрихъ	225,210	6,755	60.
Бернъ	402,710	12,081	100.
*Люцернъ	123,895	3,717	40.
*Ури	13,485	405	5.
*Швицъ	40,454	1,214	10.
*Унтервальденъ	22,549	677	6.
Гларусъ	29,038	871	8.
*Нутъ	15,212	456	6.
*Фрейбургъ	89,244	2,677	20.
Солотурнъ	62,488	1,875	25.
Базельскій Городекой	19,092	573	25.
Базельскій Сельскій	39,942	1,198	20.
Шафгаузенъ	31,309	939	15.
Аппенцель внѣ Род. Горъ	40,599	1,218	15.
Аппенцель внутри Род. Горъ	9,760	293	10.
Санктъ-Галленъ	155,498	4,665	30.
Граубюнденъ	82,568	2,477	20.
Ааргау	180,957	5,429	35.
Турггау	82,623	2,479	20.
Тессинъ	110,744	3,322	25.
Ваадтъ	179,617	5,389	100.
*Валлисъ	74,685	2,241	20.
Нешатель	55,402	1,662	20.
Женева	46,833	1,405	36.
<hr/>			
	2,138,914	64,019	671

И ТА Л І Я.

Римъ, 2 Ноября.

Третьяго дня Папа восходилъ на куполь св. Петра, и завтракалъ тамъ со всею своею свитою.

— Чрезвычайный французскій посланникъ при неаполитанскомъ дворѣ, графъ Брессонъ, прибылъ сюда, и вчера имѣлъ честь представляться Папѣ. Сюда такъ же прибылъ бывший президентъ совета министровъ, Г. Пачеко.

— Вновь назначенный сидонскій епископъ, монс. Ферриери, имѣеть вѣкорѣ отъ имени Папы посетить Султана въ Константинополь, а потомъ предпринять путешествіе ко всемъ апостольскимъ миссіямъ и викаріатствамъ на всемъ земскомъ шарѣ, которое бу-

do wyboru oficerów, i Sejm zatwierdził wniosek wojennej rady o wezwanie do broni jeszcze 50,000 ludzi. Dopiero po zgromadzeniu 100,000 ludzi wojska rozpoczną się wojenne poruszenia.

— Na posiedzeniu 30 października, Sejm otrzymał i roztrząsał odpowiedź odmowną Neuchatelu względem połączenia swych wojsk z armią wykonawczą związkową. Na zasadzie Ustawy Związku uczyniono wniosek, aby osadzić Neuchatel przez wojska Związku, za nieposłuszeństwo rozkazom Sejmowi, na co deputowany Neuchatelu odpowiedział: 1) że większość głosów nie jest obowiązująca, kiedy jest niesprawiedliwą; 2) że 1 600 ludzi wojska Neuchatelskiego nie stanowią wielkiego uszczerbku dla sto-tysięcznej armii; 3) że publiczna moralność cierpi na przymuszeniu słabych do walczenia ze współobywatelami, i 4) że istnienie neutralnych Kantonów może być korzystnem na przyszłość przy układach o pokój. Po zarzutach Prezesa Ochsenbeina, przystąpiono do zbierania głosów, większość których postanowiła ogłosić Neuchatel odpowiedzialnym za wszystkie mogące wyiunąć następstwa.

— Tymczasem donoszą z Neuchatelu, że zgromadzone tam wojska zostały rozpuszczone i już się rozeszły do domów, ożywione najlepszym duchem.

— W Bernie, w tymże czasie, rząd postanowił ogłosić wezwanie do broni wszystkich strzelców, nie należących do składu wojska lub milicyi, tudzież założyć osobną kasę, dla wspierania wdów i sierot po mających poledź w zbliżającej się walce, która, sądząc ze wszystkiego, rozstrzygnie na długo przyszłe losy Szwajcaryi.

— Związkowa Gazeta, wychodząca w Zürich, oświadczyła w N. z d. 31 października, że nadal przestaje wychodzić. Za przyczynę do tego kroku podaje obecny stan wojenny Związku Szwajcarskiego, rozdzielonego na dwa nieprzyjacielskie obozy.

— W terażniejszych okolicznościach Szwajcaryi, ciekawą jest następująca tablica, zawierająca liczbę ludności każdego pojedynczego Kantonu, jako też liczbę wojska, jaką każdy z nich może wystawić, i liczbę dział jakie posiada. Kantony oznaczone gwiazdką, należą do Oddzielnej Ligi:

Kantony:	Ludność:	Wojsko:	Działa:
Zurich	225,210	6,755	60.
Bern	402,710	12,081	100.
*Lucerna	123,895	3,717	40.
*Uri	13,485	405	5.
*Szwyc	40,454	1,214	10.
*Unterwalden	22,549	677	6.
Glarus	29,038	871	8.
*Zug	15,212	456	6.
*Fryburg	89,244	2,677	20.
Solothurn	62,488	1,875	25.
Bazylea-miasto	19,092	573	25.
Bazylea-wieś	39,942	1,198	20.
Szaffhuza	31,309	939	15.
Appenzell rot zewnętrznych	40,599	1,218	15.
Appenzell rot wewnętrznych	9,760	293	10.
St. Gallen	155,498	4,665	30.
Grizonów (Graulünden)	82,568	2,477	20.
Argowii (Aargau)	180,957	5,429	35.
Turgowii (Thurgau)	82,623	2,479	20.
Tessin	110,744	3,322	25.
Waadtlandyi (Waadt, Pays de Vaud)	179,617	5,389	100.
*Walezji (Wallis)	74,685	2,241	20.
Neufchatel	55,402	1,662	20.
Genewa	46,833	1,405	36.
<hr/>			
	2,138,914	64,019	674.

W ł o s n y.

Rzym, 21 października.

Papież wstępował onegdaj na Kupułę św. Piotra, i jadł tam śniadanie z całym swym orszakiem.

— Nadzwyczajny Poseł francuzki przy dworze Neapolitańskim, Hr. Bresson, przybył tu, i wczoraj złożył swoje uszanowanie Papieżowi. Także przybył tu były Prezes hiszpańskiej Rady Ministrów, P. Pacheco.

— Monsignor Ferrieri, nowo-mianowany Biskup Sycylii, ma wkrótce w imieniu Papieża odwiedzić Sultana w Konstantynopolu; następnie zaś przedsięwziąć podróż wizytacyjną do wszystkich Missyi i Wikaryatów Apostolskich na całej kuli ziemskiej, która potrwa najmniej trzy

дети продолжаться по крайней мере три года. Для сей цели предложены Пана сардинской корабль.

— Изъ Турина сообщаютъ, что тамъ выжидаютъ только извѣщенія мѣня геновской торговой палаты, чтобы присоединиться къ таможенному союзу. Вима, Тоскана и Сардинія. Слѣдуетъ также, что Геновцы хотятъ возвратить Пизанцамъ, отнятыя у нихъ вооруженною рукою, за это предъ симъ дѣла, цѣли гавани, и такимъ образомъ окончить миромъ давнюю вражду.

— Въ *Giornale di Roma* сообщаютъ, что Его Святѣйшество Папа, своимъ бреве отъ 1 Октября, возвелъ, поселившася здѣсь за 4 года предъ симъ, герцога Лудовика Монтолона, въ достоинство римскаго герцога, съ присвоеніемъ титула *Principe di Umbriano de Precetto*.

Неаполь, 8 Октября.

Въ *Journal des Débats* содержится слѣдующее: „Наши послѣдніе извѣстія изъ Неаполя простираются по 18-е Октября. Во всемъ Королевствѣ господствуетъ величайшее спокойствіе, и разныя слухи, распускаемые нѣкоторыми марсельскими газетами, не имѣютъ ни малѣйшаго основанія. Конечно, все въ Неаполь безъ исключенія согласны, что реформы, и весьма важныя, въ общественной администраціи необходимы; правительство само, кажется, очень склонно идти по дорогѣ, открытой Ниемъ IX; но отъ этого общаго расположенія умовъ до инсurreкціи во всѣхъ мѣстахъ Королевства, безконечное разстояніе. Впрочемъ, мы должны сказать, что въ обѣихъ Калабріяхъ, какъ уже часто случалось, гнѣздятся еще разбойники въ числѣ 40—50 человекъ, которыхъ не успѣли еще переловить и что, вѣроятно, маленькія шайки ихъ воображеніе нѣкоторыхъ корреспондентовъ превратило въ цѣлую армию инсургентовъ, повсюду торжествующую надъ Королевскими войсками.“

— Число приговоровъ военнаго суда было весьма преувеличено. Вообще было разстрѣляно 7 человекъ, одинъ въ Реджіо, пять въ Джераче и одинъ въ Мессинѣ. Все были захвачены съ оружіемъ въ рукахъ. Они, по большей части, принадлежатъ къ классу мелкихъ помѣщиковъ или нижнихъ чиновниковъ. Двое были приговорены къ каторжной работѣ. Надѣются, что этихъ числомъ ограничатся приговоры. Поговариваютъ даже о всеобщей амнистіи. Генералъ Ланди издалъ, отъ 30-го Сентября, три манифеста. Первымъ повѣщается всеобщее обозрѣженіе жителей; вторымъ 10 человекъ объявляются вѣдъ закона, и это число показывается, какъ незначительно было возстаніе; третьимъ общается прощеніе всемъ виновнымъ, которые добровольно лягутъ къ своимъ мѣстнымъ начальствамъ.

Туринъ, 1 Ноября.

Здѣшній кабинетъ, послѣ многихъ сношеній съ Австрією, рѣшился, относительно Швейцаріи, дѣйствовать заодно съ вѣнскимъ кабинетомъ и готовится принять такія же мѣры, какія приняты со стороны Австріи.

— Моденскій герцогъ, коему, какъ извѣстно, долженъ принадлежать изъ Луккекаго герцогства Фичинданскій округъ, издалъ манифестъ отъ 9 Октября, извѣщающій о поступленіи его во владѣніе, и назначилъ комиссаровъ для введенія въ оный новыхъ законовъ и порядка вещей. До тѣхъ поръ, пока сказанные комиссары не представятъ подробнаго дклада по сему предмету, дѣйствующіи нынѣ законенія и учрежденія останутся тамъ въ своей силѣ. — Вмѣстѣ съ этимъ манифестомъ, отрядъ моденскихъ войскъ отправился въ Фичинданскій округъ, для принятія его въ дѣйствительное владѣніе.

Испанія.

Мадридъ, 23 Октября.

Въ частной корреспонденціи *Прусской Газеты* изъ Мадрида, сообщаютъ слѣдующее: „Изъ событій послѣднихъ дней видно, что царствующую Королеву какъ бы подчинили регенціи, въ чей находится: генералъ Нарваэзъ, какъ исполнительная власть, и Королева Христина, какъ совѣтательная власть. Такое положеніе можно почитать регенціею не по тому, что юная Королева, со времени присутствія ея родительницы, лишилась средствъ свободно изъявлять свою волю, и что вовсе уже не трудится съ министрами, но болѣе по тому поводу, что генералъ Нар-

лота. Окрет Сардыński отарованъ został на ten cel Па-
pieżowi.

— Donoszą z Turynu, że oczekują tam tylko na opinie Genueskiej Izby handlowej, aby przystąpić do przeduzgodnień punktów związku celnego pomiędzy Rzymem, Toskanią i Sardynią. Słychać także, iż Genueszczyce chcą zwrócić Pizanom zdobyte na nich przed wiekiem lancuety portowe, i tym sposobem dawną nieprzyjaźń zakończyć pokojem.

— *Diavio di Roma* donosi, że Jego Świątobliwość Papież, brawem z d. 1 października, wyniósł osiadłego tu od 4 lat, Xięcia Ludwika Montholon, na godność Xięcia Rzymskiego, z tytułem *Principe di Umbriano de Precetto*.

Neapol, 8 października.

W *Journal des Débats* czytamy co następuje: „Nasze ostatnie wiadomości z Neapola dochodzą do 18 października. W całym królestwie panuje największa spokojność, i różne pogłoski, szerzone przez niektóre gazety Marsylskie, nie mają najmniejszej zasady. Zapewne, wszyscy w Neapolu zgodzą się, że reformy, a nawet i bardzo ważne, są niezbędne w publicznej administracji; sam rząd, zdaje się, ma wielką ochotę iść drogą uторowaną przez Papieża Piusa IX; ale między tѣm ogólnem usposobieniem umysłów a rokoszem w wszystkich miejscach królestwa, zachodzi nieskończona różnica. Zresztą winniśmy dodać, że w obydwóch Kalabryach, jak się to już nieraz trafiało, gnieżdżą się jeszcze rozbojnicy w liczbie 40—50 ludzi, których niepotrafiono jeszcze pojmać, i że zapewne małe ich bandy, wyobrażenia niektórych korespondentów zamieniła w całą armią rokoszan, wszędzie tryumfującą nad wojskami królewskimi.“

— Liczba wyroków sądu wojennego nie była dotąd nader znaczna. W ogólności rozstrzelano 7 ludzi, jednego w Reggio, 5 w Gerace i jednego w Messynie. Wszyscy ci ujęci zostali z bronią w ręku, i należeli po większej części do klasy drobnych obywateli lub niższych urzędników. Dwaj zostali skazani do ciężkich robót. Spodziewają się, że się na tѣm skończą wyroki sądowe. Mówią też o powszechnej amnestyi. Generał Landi ogłosił, 30 września, trzy manifesty. W pierwszym zaleca się ogólne rozbrojenie mieszkańców, w drugim 10-ciu ludzi wyjmują się z pod prawa, i sama ta ilość pokazuje jak nieznaczące było powstanie; w trzecim przyrzeka się przebaczenie wszystkim winowajcom, którzy dobrowolnie stawią się będą przed swoją miejscową zwierzchnością.

Turyn, 1 listopada.

Tutejszy gabinet, po długich porozumiewaniach się z Austrią postanowił, względem Szwajcaryi, działać wspólnie z gabinetem Wiedeńskim, i gotuje się do przedsięwzięcia tychże środków, jakie ze strony Austrii są już przedsięwzięte.

— Xiąże Modencki, któremu, jak wiadomo, przypada z Xięstwa Lukki obwód *Fivizzano*, wydał manifest pod d. 19 października, ogłaszający objęcie go w posiadłość i wyznaczył Komissarzy do zaprowadzenia w nim nowych praw i porządku rzeczy. Do czasu, nim rzeczeni Komissarze nie złożą szczegółowego sprawozdania w tym przedmiocie, obowiązujące dotąd prawa i urządzenia mają pozostawać w swęj sile. Razem z tym manifestem, oddział wojska Modenckiego wyruszył do obwodu *Fivizzano*, dla zajęcia go *de facto* w posiadłość.

Hiszpania.

Madryt, 23 października.

W prywatnej korespondencyi *Gazety Pruskiej* z Madrytu, czytamy co następuje: „Zebrawszy wypadki ostatnich dni w jedną całość, możnaby wnosić, że Królowę panującą postawiono pod Rejencyą, na której czele znajdują się: Generał Narvaez, jako władza wykonawcza, a Królowa Krystyna, jako władza doradcza. Stosunek ten nazwać można Rejencyą, nie tak dla tego, że młoda Królowa od czasu obecności jej matki widzi się kępowaną w swobodnym woli swojej wynurzaniu, i że wcale już z Ministrami nie pracuje, jak raczej z tego powodu, że jej Jen. Narvaez nie przyznaje wykonywania najważniejszej prerogatywy,

вазъ не приписываетъ ей исполненія важнѣйшаго преимущества, свободнаго назначенія своихъ министровъ. Такимъ образомъ если бы юной Королевѣ вздумалось устранить министерство Нарваза, по примѣру устранения министерства Гойэна, тогда легко предвидѣть, что исполненіе сего постановленія Королевы, разбилось бы о твердую волю герцога Валенсіи. Въ этомъ отношеніи теперешній кабинетъ, или по крайней мѣрѣ его президентъ пользуется важнымъ условіемъ прочности. Генераль Нарвазъ властвуетъ и управляетъ, и опасаясь, чтобы, по примѣру своихъ предшественниковъ, не встрѣтить препятствія въ патріотическихкихъ своихъ усиліяхъ, со стороны лицъ, имѣющихъ вліяніе на расположеніе юной Королевы, лишь только получили назначеніе быть президентомъ министровъ, велѣлъ тотчасъ по телеграфу просить Королеву Христини, естественную совѣтницу Изабеллы, чтобы она поспѣшнѣ прибыла въ Мадридъ. Извѣстно, съ какою рѣшимостію исполнила она сіе приглашеніе. Неожиданная радость юной Королевы, неимѣвшей ни малѣйшаго предчувствія о скоромъ прибытіи своей родительницы, была столь же велика какъ и повиновеніе, съ которымъ нынѣ исполняетъ она всѣ ея повелѣнія. Первымъ дѣйствіемъ Королевы Христини было очищеніе двorca. Приличіе и строгіе обычаи, соблюдавшіеся во время ея регенціи, снова были восстановлены, и теперь заботятся о томъ, чтобы лица, немилыя для новыхъ правителей, не могли добратъся до юной Королевы. Упомянемъ только о двухъ случаяхъ, составляющихъ нынѣ предметъ общихъ разговоровъ въ городѣ.

Бригадиръ Портилло, который, какъ извѣстно, со времени присужденія къ изгнанію г-на Гуэля, ходатайствовалъ о полученіи руки третьей дочери Инфанта Донъ Франциска а Паула, прибылъ сюда за недѣлю предъ симъ, и въ парадномъ мундирѣ явился во дворецъ, для цѣлованія руки Королевы Изабеллы. Но прежде чѣмъ онъ успѣлъ удостоиться сей чести, генераль-капитанъ Ровкаль прибылъ во дворецъ и велѣлъ ему тотчасъ отправиться на Балеарскія острова.

Молодой, пріятной наружности басистъ здѣшней оперы, по имени Миралли, удостоивался чести весьма часто быть во дворцѣ, гдѣ съ юною Королевою пѣвалъ дуэты. За нѣсколько предъ симъ дней Г. Миралли былъ на своей квартирѣ арестованъ по ищейскимъ агентомъ, и не смотря на всѣ свои протестаціи отвезенъ въ Валенцію подъ конвоемъ.

— Генераль Серрано прислалъ прошеніе объ увольненіи его отъ должности генераль-капитана Гренады, но правительство не дало до-сихъ-поръ никакого отвѣта. Между тѣмъ Генераль, вмѣсто того чтобы отправиться въ Гренаду, остановился въ своемъ родномъ городѣ Аржонилла. 16 числа вручилъ ему тамъ правительственную депешу, посланный изъ Гренады, штабъ-офицеръ въ сопровожденіи 20 драгунъ.

24 Октября.

Новая перемѣна министровъ. Снисходя на важныя побужденія, представленныя генераломъ Нарвазомъ, Королева уволила его отъ управленія министерствомъ иностранныхъ дѣлъ, которое ввѣрила герцогу Сотомайору, бывшему уже министромъ до Г. Пачеко. Генераль Нарвазъ остается однако президентомъ министерскаго совѣта. Морскимъ министромъ, какъ уже извѣстно, назначенъ депутатъ Донъ Мануэль Бельтранъ-де-Лисъ. Полагаютъ, что министръ просвѣщенія, Росъ-де-Олано, котораго Королева не хочетъ видѣть, и называетъ даже „Иудею“, передастъ свой портфель г-ну Пидалою.

— Королева Христина согласилась на постановленіе своей дочери, чтобы Король содержалъ во дворцѣ особыи дворъ.

— Изъ Чили получено извѣстіе о кончинѣ извѣстнаго генерала *Марото*.

вольного мianowania своихъ Министровъ. Во gdyby млодѣй Królowej przyszło na myśl chcieć usunąć ministerstwo Narvaeza tym samymъ sposobemъ, jakъ ministerstwo Goyena, tedy przewidzieć można, że wykonanie tego postanowienia Królowej rozbiłoby się o stałą wolę Xięcia Walencji. Pod tymъ więcъ względemъ obecny gabinetъ, albo przynajmniej jego Prezes, miałby sobie zapewniiony niezaprzeczonу warunekъ stałości. Jen. Narvaez panuje i rządzi, a obawiając się, aby takъ jakъ jego poprzednicy, wъ patryotycznychъ usiłowaniachъ swoichъ nie doznałъ przeszkódъ od osóbъ, mającychъ wpływъ na umysłъ młodej Królowej, zaledwie zostałъ Prezesemъ Ministrówъ, wnetъ kazałъ przezъ telegrafъ просić Królowę Krystynę, powołaną zъ natury na doradczynię Izabelli, aby tu jakъ najspieszniejъ przybyła. Wiadomo, zъ jaką determinacją та dostojna pani uczyniła zadosyć temuъ wezwaniu. Niespodziana radość młodej Królowej, która najmniejszego nie miała przecucia o blizkiemъ przybyciu swęj matki, była takъ wielka jakъ posłuszeństwo, zъ jakimъ teraz wypełnia wszelkie jejъ zalecenia. Pierwszą czynnością Królowej Krystyny było staranneъ oczyszczenie pałacu. Przyzwoitość i suroweъ obyczaje, jakie панowały za czasówъ Rejentki, zostały znowu przywrócone, i postarano się o to, aby osoby, niemiłe nowymъ rządcomъ, nie miały przystępu do młodej Królowej. Wspomnimy tylko o dwóchъ przypadkachъ, które są teraz предметemъ powszechnejъ wъ mieście rozmowy.

Бригадиръ Portillo, który, jakъ wiadomo, od czasu wysłania pana Guëll na wygnanie, starał się o rękę trzeciej córki Infanta Don Franciszka de Paula, przybył tu przedъ tygodniemъ i wъ galowymъ mundurze stawił się wъ pałacu dla ucałowania ręki Królowej Izabelli. Lecz nimъ przypuszczonymъ zostałъ do tego zaszczytu, Jeneralny Kapitanъ Roncali przybył do pałacu i kazałъ mu natychmiastъ odjechać do wyspъ Balaerskichъ.

Млоды, przyjemnejъ powierzchnościъ басиста zъ оперы tutеjszej, nazwiskiemъ Mirall, miałъ zaszczytъ bywać bardzo często wъ pałacu, gdzie, zъ młoda Królową śpiewałъ duety. Przedъ kilku dniami, P. Mirall zostałъ wъ mieszkaniu swoimъ przezъ ajenta policyjnego aresztowany, i pomimoъ wszelkichъ swoichъ protestacyj, podъ eskortą do Walencji odwieziony.

— Jeneralъ Serrano podałъ prośbę o odwołanie go zъ kapitaństwa jeneralnego Grenady, lecz rządъ nie udzieliłъ mu dotychczasъ na nią odpowiedzi. Tymczasemъ Jeneralъ, zamiastъ udać się do Granady, pozostałъ wъ swoimъ rodzinnemъ mieście Arjonilla. Dnia 16 przywiózłъ mu tamъ depeszę rządową wyprawioną zъ Granady sztabsъ-officerъ wъ towarzystwie 20 dragonówъ. Treść jejъ nie wiadomo. (Ob. ANGLIA).

Dnia 24 października.

Znowu zmiana Ministrówъ. Ze względu на ważne powody, jakie Jeneralъ Narvaezъ przedstawilъ, Królowa uwolniła go odъ ministerstwaъ sprawъ zagranicznychъ i powierzyła jeъ Xięciuъ Sotomayor, który tenъ urządъ sprawowałъ przedъ P. Pacheco. Jeneralъ Narvaez, pozostaje jednakъ Prezesemъ Rady Ministrówъ. Ministerstwoъ marynarki, jakъ jużъ wiadomo, powierzone zostało Deputowanemuъ Donъ Manuelowiъ Beltranъ de Lys. Sądzą także, iż Ministerъ oświecenia, Rosъ de Olano, którego Królowa wcale jużъ widzieć nie chce, i którego nazywa „Judaszemъ“, odda swójъ wydziałъ P. Pidal.

— Królowa Krystyna zgodziła się на постановленіе swęj królewskiej córki, aby Królъ oddzielny wъ pałacu dwórъ utrzymywałъ.

— Zъ Chili odebrano wiadomość, o zaszłej tamъ śmierci sławnego Jeneralaъ *Maroto*.